בה:

והשומר שוכב עליה בלילה ויושב

בצלו ביום ורש"י גרם כי ארזילא

משופע דלית לה פה ולא אמרי' פי

תקרה יורד וסותם: **ובי אוי**ר

המותר לו אוסרו. הרי נפרץ נמלואו

למקום המותר לו ויתור נמי ליכא

דהא כל חלירות מוקפות לדירה הם

א"ל אביי כמאן כר' שמעון דלרבנן

דאמרי שתי רשויות הן נפרך במלואו

למקום האסור לו ולדידהו נמי אויר

החלר האסור לו מייתרו אע"ג דחלר

מוקף לדירה דהיינו למה שבתוכו אבל

לקרפף שהוא רשות אחרת לא חשיב

מוקף לדירה ומייתרו אבל לר"ש שפיר

דמי דחדה רשותה היה והוי חויר

מותר וא"ת מדקאמר כמאן כר"ש

לר"ש נמי כו' משמע דמילתיה דר"

זירא אתי בפשיטות כרבנן ואי אתי

כרבנן אמאי נקט הואיל ואויר חלרו

מייתרו תיפוק ליה משום דנפרץ במלואו למקום האסור לו וי"ל

דאשמעינן דאסור נמי משום דאויר

חלר מייתרו ונפקא מינה שאם נפרץ

מלד אחד לרה"ר לריך לורת הפתח

מכאן ולחי מכאן אבל מטעמא דנפרץ

המום׳ דהכאו. ב) ולעיל

המוט ההכנון, כם נכנית כג:], ג) ניבמות עו. וש"נ], ד) נפיי גאון זה נאמר על

אדם גדול מפני שהוא גדול

מדבר גדולות. ערוך ערך מל

ונירסת הערוך (גירסת הערוך

אבורנהי וכן גירסת תום׳

לעיל דף כד. ד"ה פשיטא], 1) ס"א לית ביה שיעורא,

נ) והיא היתה לו אחת

כו' פרדם הוקף הפרדם כו'

כנייל נשית, יו) [נוכי רוחותיה הבייע כו' הדייה. רשייל], ט) בסיי בעי,

י) לקמן כו. ד"ה להרע, כ) א"נ האבורנקי היה ע"י

מחיצה לעצמו מהני נמי

לישוויה אבורנקי מוקפת לדירה [ח"מ ועי' רש"ל], (בדל"ל ארבעה, וכ"ה

כצ"ל רש"ל.

ק) ומב׳

גר מצוה

בזו א מיי פט"ו מהלי שבת הלכה ז סמג עשין דרכנן א טור וש"ע א"ח סי׳ שנח סעיף יג: מח ב טוש"ע שם סעיף

רב ניסים גאוו אמר ליה אביי כמאן כר שמעוז. זהו שאמר ר׳ שמעון בפרק כל גגות העיר, אחד גגות ואחד חצרות ואחד קרפיפות. םליק עושין פסין

רבינו חננאל ודחינז הכי אי עביד האי כי אכסדרה בשלש דחלוקתן כחלוקת רב וקימ׳ כוותיה הכא במאי עסקינן דעביד כי ארזלא. פי׳ ערסלא, כדמתרג׳ כמלונה במקשה כערסלא מבתותא. והוא כמין מיטה ליהן השומר: לאילנות . עליהן בלילה, וישב תחת צילה ותחתיהן פתוח כולו. ובהכי אמר רבה קירויו מייתרו שביניהן פתוח לגמרי. ור' זירא אמר איז קירוי מייתרו אלא המקום הקירוי חלוק הוא זה מזה. וקיימא לן , ביי זור כר׳ זירא דמיקיל בעירובין, ולפיכך אמר ר׳ זירא טייי וירא אע"ג דפליגנא בהאי קירוי דעביד כי ארזלא . שהוא פרוץ מתחתיו מכל ומותר. מודינא בקרפיף שנפרץ במילואו לחצר שאין מטלטלין בו באותו קרפיף אלא בדי אמות הואיל ואויר אמות הואיל ואויר מחיצות החצר מייתרו. ומתקיף לה רב יוסף וכי של חצר שמותר לטלטל בכל החצר אוסר. אביי כר״ש דאמר אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפיפות לכלין ששבתו בתוכן. הנה לר׳ שמעון הקרפיף והחצר רשות אחת הן, לר׳ שמעון נמי איכא אויר והוא מקום שנפרץ שאינו החצר, ונצטרף מחיצות עתה עם הקרפיף ונעשה תימרא דאמר רב חסדא קרפיף שנפרץ במילואו לחצר ונפרצה חצר כנגדו, וקרפיף מותרת חצר חצר מאי טע׳ אסור. גיפופי גיפופי. דחשיבי כפסין. זימנין ת לה איפכא, זימנין דמשכחת . רמשכחת לה בקרפיף ולא גיפופי גיפופי בקופיף ולא בחצר. אלא משום דאמר זה הקרפיף אויר מחיצות דאע"ג דאיכא מייתרו. מחיצות כיון דהוא יתר מבית (סאה) [סאתים] אסור, ובחצר מחיצותיה ן אותה אפי׳ בבית י׳ כורין. וקיימא לן דהילכתא כוותיה דרב באכסדרא וכר׳ זירא ההוא בוסתנא רהוה סמיך גודא לאשיתא דבוסתנא, סבר רב ביבי אאשיתא אשיתא לאפדנא עביד עביד. לבוסתנא

אבוורנקא

(כ) אי דעבידא כי אכסדרה הכי נמי. פירוש שהיתה מוקפת משלש חו משתי רוחותיה יו: הבא במאי עםקינן דעביד כי ערםלא. שהיתה פרולה מד' רוחות וערסלא מטה דתרגום כמלונה במקשה כערסלא (ישעיה א) והם חבלין המתוחין מאילן לאילן כסדר המטה

אי דעבידא כי אכסדרה הכי גמי הב"ע דעבדה כי ⁶ אורזילא אמר רבי זירא אומדינא בקרפף שנפרץ במלואו לחצר שאסור מ"ם הואיל ואויר חצר מייתרו מתקיף לה רב יוסף וכי אויר המותר לו אוסרו א"ל אביי כמאן ס כרבי שמעון לרבי שמעון נמי הא איכא אויר מקום מחיצות דאמר רב חסדא קרפף שנפרץ במלואו לחצר חצר מותרת וקרפף אסור חצר מאי מעמא דאית ליה גיפופי והא זמנין דמשכחת לה איפכא אלא משום דאמרינן זה אויר מחיצות מייתרו וזה אין אויר מחיצות מייתרו ההוא בוסתנא דהוה סמיך לגודא דאפדנא נפל אשיתא ברייתא דאפדנא סבר רב ביבי למימר ליסמוך אגודא גוויאתא אמר ליה רב פפי ם משום דאתוי ממולאיאמריתומילימולייאתא הנך מחיצות לגואי עבידן לבראי לא עבידן ההיא © אבוורנקא דהוה ליה לריש גלותא בבוסתניה א"ל לרב הונא בר חיננא ליעביד מר תקנתא דלמחר נאכול נהמא התם אזל עבד קנה קנה פחות משלשה אזל רבא

במלואו למקום האסור לו לא הוה לריך אלא לחי ללד רה"ר כדמשמע בפ"ק (דף ז:) דמבוי שנפרץ במלואו לחזר אין זריך כלום אפי׳ לא עירבו אי נמי אשמעינן דמייתרו והוי כרמלית ואם נפרץ לכרמלית אחר מותר לטלטל ב' אמות מזה וב' אמות מזה אבל אם לא היה מייתרו אע"ג דנפרץ למקום האסור לו לא חשיב כרמלית ואסור לטלטל הימנו לכרמלית אחר כו' וכן פי' רש"י פרק כל גגות (לקמן דף 2:) גבי הא דפריך לשמואל אליבא דרבנן לטלטל מגג לקרפף:

קרפף שנפרץ במלואו לחצר חצר מותרת וקרפף אסור. ושלא נפרן ביתר מעשר דביתר מעשר חלר נמי אסורה וקשה למהר"י דעל כרחך בקרפף בית סאתים איירי מדקאמרי הואיל ואויר מחיצה מייתרו א"כ הוה ליה ארכה יותר הרבה על פי שנים ברחבה וזה לא מלינו שום תנא דמתיר וי"ל דבמהום שנפרנה לא הוי יותר מעשר אבל מכאן ואילך מתרחבת והולכת א"נ בית סאתים לא שרינא ארכה יותר על פי שנים ברחבה אבל במשהו פחות מבית סאתים שרי טפי: זיבורן דמשבחת לה איפבא. אי אתי כרבנן וכגון שהקרפף גדול מן החלר ומדנקט איסור בקרפף ש"מ דכר"ש אתיא דמשום שתי רשויות לא מיתסר

אלא משום ייתור אויר דבמקום מחיצות דבחצר לא אסר ובקרפף אסר ולא מצי למנקט איפכא דאי הוה בחצר מלואו ובקרפף גיפופי תרוייהו משתרו דר"ש סבר דכולהו רשות אחד הן ויתור בקרפף נמי ליכא הואיל ואיכא גיפופי כך פי׳ רש״י וא״ת ולוקמה לעולם כרבנן והא דלא אמרי׳ איפכא משום דבחלר ליכא איסור משום ייתור אלא פירלת מלואו וי"ל דא"כ היה לו לפרש דקרפף אסור משום דאויר חלר מייחרו אי כרבנן אתי ולא מלי למימר איפכא ולכך הולרך לאתויי דרב חסדא דהוי כר"ש דממילתיה דר" זירא אין להוכיח דהוי כר"ש מדלא אמרינן איפכא משום דבעי למימר אע"ג דבקירה בה בית סאה לא הוי ייתור מודינא הכא דהוי ייתור משום הכי לא שי מלי למימר איפכא: ההוא בוסתנא דהוה סמוך לאגודא דאפרנא. והוקף ולבסוף פתח והרחיקו ד' ועשו אשיתא והיה בה

נמי פתח לבוסתנא נפל אשיחא וסבר רב ביבי דכיון דפעם אחת היתה מוקפח לדירה אע"פ שנפלה שרי הואיל ופתוחה נמי לאפדנא ואע"ג דפחח דאפדנא הוי לאחר שהוקף דלא יצא מהיתרו ומסיק דגודא דאפדנא אינו מועיל ורש"י לא פירש כן: ההוא אבוורנקא. פירש רש"י י לשון שני שמלא בהלכות גדולות ונראה לו עיקר דאבוורנקא כמין אכסדרה או קובה שעושין למלכים בחוך הפרדם אזל רב הונא עבד קנה קנה פחות משלשה ולא רלה לסמוך אאבוורנקא משום דהוקף ולבסוף ישב ומשום דהויא מחיצה העשויה לנחת ולצניעות כדמסיק ועביד שביל דקנה קנה פחות מג' מפתח הבוסתנא עד אבוורנקי אם האבוורנקא היתה עומדת בתוך הפרדס אבל אם היתה עומדת מגד הפרדס לא היה גריך לעשות שביל אלא לחלק הבוסתנא ולמעטה מסאמים אע"ג דהיקף האבוורנקי היה עשוי לנחת ולגניעות היה מותר לטלטל כלים ששבתו בו והנהו פירי ס דבי חורי היו יותר מבית סאתים משום הכי הולרכו לערב ערסייתא או לא יכלו לערב יחד לכלים ששבתו בבית

ורבא שלפינהו והיה סבור שהיקף האבוורנקי חשוב כמוקף לדירה אף על גב דהוקף ולבסוף ישב ולריך לומר שידעו שרבת היה מתיר מחמת האבוורנקי ולא מחמת שהוקף ולבסוף פתח מהני כיון דהקשו לו מאדרכלין והמחיצות העשויות לנחת דהא לא שייך למיפרך אהוקף ולבסוף פתח או שמא לא היה פתוח שם שום בית א"יג נוכל לומר אבוורנקא ישב ולבסוף הוקף היה והם לא ידעו אם רבא סמך על הוקף ולבסוף פתח ובית היה פתוח לו או על האבוורנקא והקשה לו מעיר חדשה דהוקף ולבסוף ישב לא מהני כל שכן הוקף ולבסוף פתח ואחרי כן הקשה לו (דאם כן) דאבוורנקא לא חשיב מחיצה משום דעשוי לנחת ולצניעות ורבינו נתנאל מפרש דעביד קנה קנה פחות משלשה היינו שהרחיק מן הכותל ארבע 6 להחיר כל הבוסחנא והיה הבית פחוח לו דהשתא הוי כפתח ולבסוף הוקף ורבא סבר דלא לריך כלום משום אבוורנקא אע"ג דהוקף ולבסוף פתח לא מהני הוקף ולבסוף ישב מהני:

ה"ג. אפי' רבה מודה כרב דפי תקרה יורד וסותם: והכא. דפליג רבה דעביד קירוי כי אורזילא יציע גג משופע דליכא פה: ומודינא בקרפף. בית סחתים: שנפרץ במלוחו לחלר. שחויר חלר מייתרו ועושהו יותר מבית סאתים ואסור וגבי קירוי דשרינא משום פי תקרה יורד וסותס: וכי אויר המותר לו

תרוייהו משתרו דכר"ש ס"ל דכולהו רשות אחת הן וייתור בקרפף

נמי ליכא הואיל ואיכא גיפופי: זה אויר מחיצות מייתרו. וקרפף

ייתור קאסר ביה ייתור דמקום מחיצה ואילו ייתור דאויר חצר לא

אסר ליה דחלר מוקפת לדירה הוי ולא הוי ייתור: ווה. חלר:

אין אויר מחילות מייחרו. כלומר אין ייתור אוסר בו דחלר י אית ביה

דיורא הלכך אי נקיט איפכא לא מיתסר חצר כר"ש: בוסתנא. פרדם

דהוי נטוע אילנות: דהוי סמוך לגודה דהפדנה. שוהיה היתה לו

(6) היקף לדירה אההוא גודא שהיה בו פתח פתוח ללד פרדם סמכו היקף

הפרדס דהוי מוקף לדירה ויותר מבית סאתים הוה: אגודא גוואי. הרי יש עוד מחילות פנימיות לבית והן יהו מחילות לפרדם: ממולחי.

מקוטעים מבית עלי דאביי אבוה דרב ביבי מבית עלי אתא כדאמרי׳

במסכת ר"ה (דף ית.): מולייםה. קטועות בלה רגלים: לברהי לה

עבידן. ונהי דפירלה ליכא היקף דירה מיהא ליתא בפרדם דהוי

יותר מבית סאתים: אבוורנקי. אילן שלילו מרובה ונוטעין

אותו השרים ועושין אלטבאות תחתיו סביבותיו להתלונן תחתיו בימות החמה ולשמח שם: בבוסתנה ויותר מבית סחתים שלח

הוקף לדירה היה הפרדם: נאכול נהמא הסם. תחת האילן:

עבד קנה קנה פחות משלשה. טפחים היקף כגון מחילות קנים

ד' מחילות כחדר להניח שם בלילה המאכל ולדור שם השומר

ולמחר יטלטלנו בכל הפרדם דהא אית ביה שומירה ובית דירה:

אוסרו. והרי חלר זו מתחילה היתה מותרת לטלטל הימנה לקרפף כר׳ שמעון ועכשיו שנפרץ למקום המותר לו נאסר לו ומשום ייתור ליכא למימר דהא כל חצר מוקפת לדירה הוי: כמאו. הוי אויר המותר לו כר"ש: לר"ש נמי. מיתסר קרפף משום מקום מחיצות שניטלו וניתוסף על האויר ועושהו יותר מבית סאתים שבתחילה היתה בית סאתים מצומלם: ונפרלה חלר כנגדו לא גרם בכולה שמעתתה: דחיכה גיפופי. וחי לחו הכי אסרי אהדדי וכרבנן דפליגי אדר׳ שמעון נקט לה ובשאין הפרצה יתירה על עשר אמאי נקט היתר בחלר ואיסור בקרפף והא מלי למימר נמי איפכא כגון שקרפף גדול מז החלר דהוי לחלר מילואה ובחרפף איכא גיפופי: אלא. מדנהט איסור בקרפף ש"מ כר"ש ס"ל דמשום שתי רשויות לא מיתסר וטעמא משום ייתור בית סאתים הוא דמקום מחילות מייתרן דבחלר לא אסר ובקרפף אסר ולא מלי למינקט איפכא

הגהות הב"ח ש"י ד" סמוך לגודה והיה היר (ל) רש"י ד"ה דהוה וסים סיתה לו אחת ממחיצותיו ועל שם ההוא גודא שהיה כו פתח פתוח ללד פרדם הוקף כל"ל ותיבת סמכו נמחק: (ב) תום' ד"ה אי וד" הכא הד"א: דכי הוי חלר מלואו ובקרפף גיפופי

מוסף רש"י

משום דאתו ממולאי. ממשפחה אומללה מכית עלי, דאמרינן בפ״ק דר״ה אביי ורבא מדבית עלי קאמו (יבמות עו.) שהיה ממשפחה רעועה (ב"מ קט.) בית עלי שהן כרותי ימים, ולי נראה ממולאי גבנונים. בעלי מומיו שאינו גבטריט, בעני נוונין שמיקן חיין כשאר בני אדם, לשון (ב"ב נד.) שקל מוליא ושדי בנלם ורחורות פהו מו: על רבה בתחלת פרשה נ"ט ואברהם זקן עטרת תפארת שינה וגו' ר"מ אזל לממלא כאה אותם שחורי כאש. עלי אתם דכתיב ביה וכל מרבית ביתך ימותו אנשים, אמרו רבי התפלל עלינו, אמר להם לכו וטיפלו ללדקה ואתם זוכין לוקנה כו' וה"ג אמר בר אם יתכפר עון בית עלי בובח ומנחה. בובח ומנחה הוא דאין מתכפר אבל מתכפר בתורה ובגמילות מסליס (רשב"ם ב"ב קלז: וכעי״ז שם קנא.). אמריתו מילי מולייאתא. דכריס מוליא גבנונים, לשון במוליא במו"ק גנשושית (ב"מ קט.) דברים כרומים שאיו בהם ממש לשון (איוב יח) ימל קלירו (רשב"ם ב"ב שם) ח"כ כגון מוליא במוליא, כלומר בעלי מומין, ועל שם מקומם מגדפס כדכתיב (מיכה א) בתי אכזיב לאכזב (לפניה ב) ועקרון תעקר (רשב"ם ב"ב

שלפינהו

י בייטאה אין איך של האיל מי בוסתנא. פיי כוורנקיא נטיעה, כדגרסינן איזהי נטיעה של שמחה זה הנוטע אכוורנקי של מלכים. והיתה זאת הגינה יתר מבית סאתים מוקפת גדר גבוה י' טפחים סביכותיה, ולא בית דירה. וא' לי' ריש גלותא לרב הונא בר חננא זיל תקין דוכתא דניכרוך ביה ריפתא בשבת התם. ביקש להתיר לו הטילטול בכל הגן ואפילו במקום האילנות דהוה חד גיסא נטיעות וחד גיסא זרעים. אזל רב הונא עבד קנה קהות מג', בחדא גיסא מן הנטיעות ועד הבינין שבנה (כגון) [בגן] אחרי נטיעתו. וסמך בהאי גיסא אחריתי בגדר של גן שהוא גבוה י' טפחים דליהוי כאילו הוקף לדירה. אזל רבא